

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Θ'.

Χ

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ, 7 ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1911

Χ

ΑΡΙΘΜΟΣ 443

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ. Τετράστιχα (Νησιά και Πέ-
λαγα—Μνήμα—Σάν δραμα).

Θ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ. Τριξάλλιδες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΥΣΗΣ. 'Ο 'Αρήγιανος.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Τα δηγήματα του Ψυχάρη.
ΣΤΑΒΡΟΣ ΜΑΒΡΟΘΑΛΑΣΣΙΤΗΣ. Για τοίς 'Αθηναίους
και όλους τοίς άλλους 'Ελλαδίτες.

Ο ΝΟΥΜΑΣ. Και πάλι για τή βουβαμάρα τής Κοινοβου-
λευτικῆς 'Επιτροπῆς.

Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΑΛΟΥ. 'Από τήν ψυχή μας κι από τή ζωή.

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ. 'Υπεράνθρωπος (συνέχεια).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑ-
ΤΟΣΗΜΟ.

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΥΒΑΜΑΡΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙ- ΤΡΟΠΗΣ. * * * * *

'Ο κ. Μπακόπουλος κι ο κ. Λαγοπάτης και
τάλλα μέλη τής Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς
θά εἶδανε πὼς ὅσα τυπώνονται στο «Νουμά»
δὲν περνάνε ἀπαρατήρητα, δὲν πάνε στο βρόντο.
Τὸ ἄρθρο μας τοῦ περασμένου φύλλου «'Η βου-
βαμάρα τής Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς» ἔα-
να τυπώθηκε στὴν «'Ακρόπολη» τῆς 23 τοῦ
'Αλωνάρη πρωτοσέλιδο και πρωτόστιλο με τὴ
σημείωση πὼς εἶναι «λογικὰ και δίκαια» ὅσα
λέμε κ' ἔτσι ἡ διαμαρτυρία μας κουβεντιάστηκε
πλατιά, σκολιάστηκε κι ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες
τῆς «'Ακρόπολης» κ' ἔγινε κι αὐτὴ «θέμα τῆς
ἡμέρας», ποὺ λένε.

Μὰ κι ἂ δὲν κουβεντιάζότανε, λίγο μᾶς
ἔνοιαζε. Ἐμεῖς θέλαμε μόνο νὰ διαμαρτυρη-
θοῦμε. Θέλαμε μόνο νὰ ὑπάρχει μιὰ διαμαρτυ-
ρία τυπωμένη για νὰ μπορούμε νὰ τὴ μετα-
χειριστοῦμε στὴν ὥρα τῆς, για νὰ μπορούμε νὰ
ποῦμε μιὰ μέρα πὼς ἔμεῖς, οἱ προδότες, ζητή-
σαμε φῶς, ζητήσαμε νὰ ξεκαθαριστῆ πιά, μιὰ
και καλή, ἡ ἀτιμὴ αὐτὴ συκοφαντία τῆς προ-

δοσίας και τῆς δωροδοκίας ποὺ γεννήθηκε στο
κλούβιο Μιστριώτικο κεφάλι, και ἡ ἐπίσημη πο-
λιτεία, με τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς, μᾶς τὸ ἀρ-
νήθηκε αὐτὸ τὸ φῶς, ἄφισε τὴν ὑπόθεση νὰ βό-
σκει στο σκοτάδι κι ἄφισε στο χέρια τῆς δημο-
κρατίας ἓνα τέτιο ἀτιμο μέσο ποὺ νὰ μπορεῖ με
δαῦτο νὰ δηλητηριάξει και νὰπομωραίνει, ὅποια
ὦρα τῆς καπνίσει, τὴν Κοινὴν Γνώμη.

Αὐτὸ θέλαμε μεῖς και δὲ μᾶς εἶναι, βλέ-
πετε, καθόλου δύσκολο νὰποχτήσουμε αὐτὸ ποὺ
θέλουμε. 'Η ἐγκληματικὴ βουβαμάρα τῆς Κοι-
νοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς μᾶς δίνει και τοῦτο
τὸ δικαίωμα. Μᾶς δίνει τὸ δικαίωμα νὰν τῆς
ποῦμε πὼς ἂν, ἀπὸ τῆς ἀνάκρισης ποὺ ἔκαμε,
ἔδωγαν τὸ παραμικρὸ ἐναντίο μας, δὲ θὰ δι-
σταζε καθόλου νὰ παρουσιαστῆ ἐπίσημα στὴ
Βουλὴ και ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς νὰ μᾶς καταγγεί-
λει στο 'Ἔθνος πὼς για νὰ διαφευγέσουμε τὴν
'Εθνικὴ μας γλώσσα παίρνουμε παράδες ἀπὸ
ὄχτροὺς τοῦ 'Ελληνισμοῦ, πουλάμε και τὴ συ-
νειδήσή μας και τὴν πατρίδα μας, ὅπως σαλιάρ-
ριζε ὁ Μιστριώτης, — νὰ μᾶς καταγγείλει δηλ.
για προδότες και για πουλημένους και νὰ ζη-
τήσει νὰ μᾶς πάρουνε με τῆς πέτρες ἢ στὴν κρε-
μάλα νὰ μᾶς σύρουνε.

'Ἐτσι, ἄναντρα κι ἀσυνείδητα, πολιτεύτηκε
ἡ Κοινοβουλευτικὴ 'Επιτροπὴ και καρτεροῦμε
νὰ δοῦμε ἂν και τὸ χυνόπωρο, ποὺ θὰ ξανανοί-
ξει ἡ Βουλὴ, θὰ ἔσκολοθησει νὰ πολιτεύεται
ἔτσι ἢ θὰ θελήσει νὰ πετάξει μιὰ τέτια ντροπὴ
ἀπὸ πάνω τῆς.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

ΝΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΕΛΑΓΑ

Στὰ μανιασμένα κόματα πλέω μ' ἀκοίμητο κουτί,
Και χλωροπράσινα νησιά συχνοανταμώνω ἄμπρός μου.
'Εκεῖ κονεῦω, ὡστόσο ἐρῶ ἡ Μοῖρα σκληρὴ και ἔσανατῆ
Πὼς εἶναι μες στὰ πέλαγα κι ὁ δρόμος κι ὁ σκοπὸς μου.

ΜΝΗΜΑ

Τριγύρω ἡ πνίχτρα καταχνιά, παρῆζει τῆγριο ψῆμα,
Κατόπι τὰ χιονόδετα βουνὰ κ' οἱ μαῦροι κάμποι.
Και πάλι ἡ μικροθάλασσα, και πέρα τῆς τὸ μνήμα,
Ποὺ μιὰ καντήλα ἀνέσβυστη μέρα και νύχτα λάμπει.

ΣΑΝ ΟΡΑΜΑ

Ἄνιστορῶ πὸς θεν' ἀνοίξη ἡ θύρα καὶ πὸς Οἰμπτη,
Ἄντικρυ μὲν νύργοσταθῆς μ' ἀπέραντη συμπόνια,
Πανόρια πάντα, καθὼς μὲς στὸ λογισμό μου λάμπεις,
Γιὰ νὰ μοῦ πῆς πὸς μ' ἀπαντέχεις τόσα ἔρμα χρόνια.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΤΡΙΞΑΛΛΙΔΕΣ

ΤΟΥ Ν. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

Ὅσες ψυχούλες ταπεινές, ἀπαράπονετες,
ποῦ σάν τραγοῦδι ἀγγελοζήσαν τὴ ζωὴ τους,
κ' ἦσαν γλυκὰ τὰ δάκρυα τῶν ἀνέλπιδων
κ' εἶταν καμῶν ἀνθίσματα οἱ θυμοὶ τους,
καὶ ἀλαφροπέρασαν τοῦ κόσμου ἐδῶ τὴ θάλασσα
σάν ποῦ περνοῦν τὸ λογισμὸ οἱ ἐλπίδες,
πεθάναν ξεχασμένες καὶ ἀσυντρόφιαστες
κ' ἔγιναν ὅλες τριξαλλίδες.

Κ' ἔγιναν ὅλες τριξαλλίδες κ' ἔγιναν
στῆς νύχτας τὸ πονόψυχο σκοτάδι
καρδιάς παρηγορήτρας γλυκοστέναγμα,
χεριοῦ ἀπαλοῦ καὶ πονεμένου χάδι,
κ' ἔγιναν ὅλες τραγουδάκια αἰθέρια
ποῦ στάζουν σὰ δροσοῦλες ἀπ' τ' ἀστέρια
καὶ σὲ κοιμίζουν μὲ κρυφὸ νανούρισμα
σὲ ὄνειρων νεραϊδέωνων χέρια.

Βετούσα (Μυτιλήνης)

Θ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ
ΑΛΛΟΥΣ ΕΛΛΑΔΙΤΕΣ. ★ ★ ★ ★ ★

Κάτι καθαρεβουσιάνικες φημερίδες τῆς Πόλης,
ποῦ μᾶς ἔρχονται κάποτε, κακὲς μᾶς φέρνουν εἰ-
δησες σχετικὰ μὲ τὸ Βενιζέλο. Ὁργιαζοῦν, λένε, οἱ
παλιοκομματικοί, καὶ καταβρωμοῦν τὸν τόπο μὲ τὴν
ἀτιμὴ τους τὴν ἀντιπολίτευση Πώπηδες, Κουλουβά-
κηδες, Χαιρόπουλοι καὶ ρέστοι. — Ὁ Βενιζέλος ἔφαγε,
ἔπνιξε, βουλιάξε, βουλιάζει, θὰ βουλιάξη τὸ Ἔθνος—
οἱ δοξολογητάδες τοῦ χτὲς οὐρλιάζουν κ' ἀνέβλαβα
φωναίζουν. Καὶ ὁ λαὸς τί κάνει, ἀλήθεια; Ἦ ἀκούει
καὶ τὰ βλέπει χωρὶς ἀγανάχτηση οὐλα τοῦτα; Δὲ
θυμώνει ἡ ψυχὴ του; Δὲ μανίζει, δὲν ξεθυμαίνει
πουθενά; Γιατί; Ὁ λαὸς ἀφτὸς δὲν εἶναι κείνος ποῦ
ὡς τὰ πὲς ξελαυργιαζότανε γιὰ τὴν ἀνόρθωση καὶ
γιὰ τὸ Μεσία;

Ἐμεῖς ἐδῶ, στὰ Μπαλκάνια τὰ Βουργάρικα, σὲ
περικυκλωσιά, ποί, ὅπως καὶ νᾶναι, μοσκομυρζίει

ἀλήθειαι καὶ ζωὴ, ξυπαζόμεστε μ' ἀφτὴ σας τὴν
κατάσταση· καὶ συχιζόμεστε, καὶ θυμόνομε, καὶ
κλιῖμε, καὶ κατάρα ὅλη εἶναι ἡ καρδιά μας γιὰ τὰ
χάλια σας ἀφτά. Χάλια, ἀλήθεια—Κοῖμα! Χάλια!

Δὲ βλέπουμε τοὺς ἄλλους τοὺς πολιτικούς ποῦ
στὴ θέση τοῦ Βενιζέλου θάρθουνε. Οἱ ἴδιοι, βέβαιαι,
οἱ παλιοί, μὲ κάποιους νέους στὰ χρόνια φάβλους,
μὲ Πώπηδες καὶ Χοίρους ἀνάμιχτοι. Καὶ ὁ λαὸς, ὁ
χτεσινὸς ὁ ἀγαναχτισμένος, ὁ βαριομοίρης ὁ λαὸς,
τὴν ἀνέχεται τὴν ἐνέργειά τους καὶ ζῆ μαζί τους
ἀκόμα. Καημένοι Ἑλλαδίτες! Δὲν εἶναι ἀκόμα χρό-
νος ποῦ μᾶς ἦρθε ἡ εἶδηση ἀπ' τὰ νοῦμερά σας—ἡ
εἶδηση τοῦ γκερεμισμοῦ κάθε παλιοῦ καὶ ἄρρωστον
καὶ φάβλου. Καὶ μὲ τίς φωνές σας, καὶ μὲ τὰ φου-
σκοτιά σας τὰ καμώματα, μᾶς κάνετε, ἐμεῖς, ποῦ
ζοῦμε τόσο μακριὰ ἀπ' τὴ χώρα ποῦ πάντα τὴ νο-
μίσαμε τῆς γῆς τοῦ ὄνειρου μας θεμελιώτρα, νὰ
νομίσουμε μᾶς κάνετε πὸς κάτι σὰ νὰ ἄρχιζε. Ἄ-
κούσαμε φωνές, καὶ ἀκούσαμε δοξογογήματα κ' ἐφκές.
Εἴπαμε: τώρα πιά ζωὴ ἀρχίζει. Μά, ἀπάτη! Νά,
σᾶς ἦρθε ὁ ἄθρωπος ὁ διαλεχτός, ὁ μόνος στὸν τόπο
σας, ὁ μοναδικός! Οὐρλιάζετε, φωνάζετε, Μεγάλο
τὸν ἐκράζετε. Κι ὁ ἄθρωπος ἀφτός, μ' ὅλα τὰ μπό-
δια, μ' ὅλη σας τὴ βρώμα, κάτι ἔκανε, κάτι σᾶς
ἔδωκε. Τὸ βλέπουμε μεῖς, στραβοί! Ὁ Βενιζέλος
φέρτηκε, ὄχι Μεγάλος ἴσως, δὲ θὰ σᾶς ἀξίξει τόσο.
Δούλεψε ὅμως, ἀκούρατος καὶ ἀσύγκριτος συναμε-
ταξύ σας, γιὰ σᾶς. Ρωτήσατε τὸν κόσμο. Ἐλάτε δῶ
νὰ σᾶς τὸ πῆ κάθε σκαφτιάς καὶ κάθε γουρουνιάρης
τῶν Μπαλκανιῶν. Ὁ Βενιζέλος νὰ σᾶς ξεκολλήση
κάθε βρωμαρρώστεια προσπάθησε, καὶ ἀπ' τὴ μοι-
χλιά καὶ τὴν ἀκνησιὰ νὰ σᾶς λεφτερώση προσπαθεῖ.
Καὶ σεῖς τὸν ἐλεφτερωτὴ νὰ τὸν ἐβλαβηθῆτε δὲ θέ-
λετε. Τοὺς ψέφτες ἀκούγετε. Ἐ! σᾶς ἀξίξει κατα-
φρόνηση, σᾶς Ἀθηναῖοι, καὶ ὅλους σας Ἑλλαδίτες!

Τώρα οὐρλιάζουνε οἱ φάβλοι, καὶ οἱ φαγάνες
δουλέβουνε γιὰ νὰ γκερεμίσουνε τὸ μόνον ἄθρωπο
ποῦ εἶναι — μπορεῖ ὄχι τέλειαι, μὰ πάντα εἶναι —
ὁμοιος μὲ τοῦ ποιητῆ τὸ παλληκάρι: «Γιομάτος
γνώμη, καὶ ὅλος εἶναι γρανίτης, καὶ ἡ φελή του εἶ-
ναι ἐβγενικειά, καὶ δείχνει σὰ συγγενάδι μακρινὸ
δικό μας, καὶ δὲν ἔχει τίποτε ποῦ νὰ τόνε πῆς
στερνοῦ φιλόσοφου ἠσκιο μὲ τὴ βουλιὴ τὴν ἄβουλη,
στὰ μνήματι γυρμένο». Οἱ φαγάνες δουλέβουνε,
καὶ δουλέβουνε πᾶνου σας, καὶ σεῖς τοὺς χαίρεστε,
σωπάτε, δὲν ἀγαναχτᾶτε, δὲν ξεθεώνετε, δὲ σκοτώ-
νετε. Ἄδειοι ἀπὸ γνώμη καὶ καρδιά! Λέπει ἀπ' τὴ
ζωὴ σας μιὰ ψυχὴ, μιὰ φλόγα. Ἡ ζωὴ λείπει.

Ὁ Βενιζέλος νὰ σᾶς ζήσει θὰ μποροῦσε. Γνοια-
σμένα καὶ σπουδαγτικὰ ἄν τὸν ξετάζατε, τότε θὰ
τόνε νοιώθατε. Τώρα ὅμως ἀνοιαγοὶ καὶ φάβλοι.